

Wrocław, 14 grudnia 2007 roku

WK.60/444/K-98/07

**Pani
Kierownik
Gminnej Biblioteki Publicznej
w Jemielnie**

56-209 Jemielno

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła od 7 do 26 listopada 2007 roku kontrolę gospodarki finansowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Jemielnie. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń 26 listopada 2007 roku.

Poniżej opisano stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz sposób ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 powoływanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Obowiązujące w Bibliotece Publicznej w Jemielnie statut oraz regulamin organizacyjny były niedostosowane do stanu prawnego oraz niezgodne z obowiązującym w Bibliotece stanem organizacyjnym. Ponadto Regulamin organizacyjny nie został wprowadzony zarządzeniem Kierownika, co było niezgodne z § 17 statutu Gminnej Biblioteki Publicznej, z którego wynikało, że „Przepisy wewnętrzne dotyczące działalności Biblioteki wydaje Kierownik w formie zarządzenia”.

Kierownik Biblioteki nie ustalił w formie pisemnej procedur kontroli finansowej, wbrew wymogom art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 roku nr 15, poz. 148 ze zm.) oraz art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), a stosowana w jednostce instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowych nie została wprowadzona formalnie zarządzeniem.

Księgowość i sprawozdawczość budżetowa

Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości nie spełniała wymogów art. 10 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. nr 76, poz. 694 z późn. zm.), bowiem nie zawierała:

- a. określonego roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych (art. 10 ust. 1 pkt 1),
- b. przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b),
- c. opisu systemu przetwarzania danych (art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c),

- d. opisu systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów, stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów (art. 10 ust. 1 pkt 4).

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy o rachunkowości, a mianowicie:

- a. wykazane w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2005 roku stany aktywów i pasywów przeniesiono w tych samych wysokościach do otwartych na następny rok obrotowy ksiąg rachunkowych w dniu 31.01.2006 roku, a wykazane w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2006 roku stany aktywów i pasywów przeniesiono do otwartych na następny rok obrotowy ksiąg rachunkowych 31.01.2007 i 31.03.2007 roku; było to niezgodne z art. 5 ust. 1 powoływanej ustawy o rachunkowości;
- b. część wybranych do kontroli dowodów księgowych, z października 2005 oraz grudnia 2006 roku, nie zawierała wskazania miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych; naruszono tym art. 21 ust. 1 pkt 6 powoływanej ustawy o rachunkowości;
- c. zobowiązania Biblioteki z tytułu dostaw usług i robót, wynikające z objętych kontrolą dowodów księgowych z października 2005 i grudnia 2006 roku, nie zostały zaewidencjonowane na koncie 201 – „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”; z przepisu art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 powoływanej ustawy o rachunkowości wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzanie w terminie obowiązującym jednostkę sprawozdań finansowych i i innych sprawozdań oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
- d. ewidencja analityczna do konta 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” była prowadzona w sposób nieodpowiadający wymogom art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, gdyż dla kontrahentów nie wydzielono odrębnych ksiąg analitycznych;
- e. błędy w wewnętrznych dowodach księgowych były poprawiane niezgodnie z art. 22 ust. 3 powoływanej ustawy o rachunkowości, zaś błędy w zapisach księgowych niezgodnie z art. 25 ustawy.

W zakresie inwentaryzacji

Nie sporządzono protokołu inwentaryzacji zobowiązań zewidencjonowanych w księgach rachunkowych według stanu na 31 grudnia 2005 roku (konto 201 wykazało na koniec 2005 roku saldo zobowiązań w kwocie 1.475,15 zł), co było niezgodne z art. 27 ust. 1 powoływanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

W zakresie skontrum

Kierownik Biblioteki nie zarządziła przeprowadzenia inwentaryzacji materiałów bibliotecznych w formie skontrum (poprzez porównanie spisów inwentarzowych ze stanem faktycznym) w GBP

w Jemielnie oraz w filii w Luboszytach, naruszając tym przepisy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 5 listopada 1999 roku w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U. Nr 93, poz. 1077 z późn. zm.), w myśl których biblioteki są zobowiązane do przeprowadzenia inwentaryzacji materiałów i poddawania ich kontroli wewnętrznej m.in. w formie skontrum, przeprowadzanym co najmniej raz na 5 lat. W ww. jednostkach ostatni raz skontrum zostało przeprowadzone odpowiednio w 2000 r. i 1998 r.

W zakresie sprawozdań Rb – Z i Rb – N

W sprawozdaniu Rb-Z za 2005 rok nie wykazano zobowiązań wymagalnych wynikających z nieopłacenia faktur Vat na łączną kwotę 757,15 zł, wbrew dyspozycji § 8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 10 grudnia 2001 roku w sprawie rodzajów i zasad sporządzania sprawozdań w zakresie państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 148, poz. 1653), zgodnie z którą zobowiązania wykazuje się według następujących tytułów: zobowiązania wymagalne - wszystkie bezsporne zobowiązania wynikające z ewidencji księgowej, których termin płatności dla dłużnika minął, a nie są przedawnione ani umorzone, w szczególności zobowiązania wynikające z dostaw towarów i usług, prawomocnych orzeczeń sądu, udzielonych poręczeń i gwarancji.

W zakresie planu działalności instytucji kultury

Jednostka nie opracowywała planu działalności instytucji, co było niezgodne z art. 27 ust. 3 ustawy z 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity z 2001 roku Dz.U. Nr 13, poz. 123 ze zm.), w świetle którego podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan działalności instytucji, zatwierdzony przez dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji organizatora, o której mowa w art. 28 ust. 3.

W zakresie wynagrodzeń

W 2005 roku błędnie ustalono stawkę wynagrodzenia zasadniczego dla pracownika gospodarczego w IV kategorii. Zastosowano stawkę 708 zł, tymczasem zgodnie z Załącznikiem Nr 1 tabeli nr 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 23 kwietnia 1999 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz.U. Nr 45, poz. 446 ze późn. zm.), w kategorii IV najniższa stawka kategorii zaszeregowania stanowi kwotę 715 zł. W rezultacie za okres od stycznia do września 2005 roku wynagrodzenie zostało zaniżone łącznie o kwotę 19,88 zł. Stwierdzono również, że z trzema pracownikami podpisano w 2003 roku umowy na sprzątanie, z których wynika, że osoby te zatrudniono na 1/6 etatu w III grupie zaszeregowania, ustalając kwotę wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 300 zł. Tymczasem, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 (tabelą nr 1) do ww. rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury, najwyższą stawką miesięczną w III kategorii zaszeregowania do 2005 roku było 780 zł a od stycznia 2005 roku 1.200 zł; w rezultacie maksymalne stawki wynagrodzenia jakie można było zastosować w przedmiotowych umowach, do

2005 roku wynosiły 130 zł, a od stycznia 2005 roku 200 zł. Ponadto umowy nie przewidywały naliczania dodatku za wysługę lat, co było niezgodne z § 4 ust. 3 cytowanego rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury (...), w świetle którego w przypadku dodatkowego zatrudnienia pracownika prawo do dodatku za wysługę lat ustala się odrębnie dla każdego stosunku pracy. Do okresu dodatkowego zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy zatrudnienia podstawowego. W związku z powyższym, od lipca 2003 roku do końca 2005 roku niezgodnie z obowiązującymi przepisami wypłacono pracownikom kwotę 11.621,49 zł.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Jemielnie – na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych, obowiązującym do 31 grudnia 2005 roku i art. 44 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, oraz art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pani Kierownik, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

WNIOSKI POKONTROLNE

1. Podjęcie czynności celem doprowadzenia do zgodności ze stanem faktycznym przepisów wewnętrznych (statutu i regulaminu) Biblioteki.
2. Ustalenie w formie pisemnej procedur kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), stosownie do postanowień art. 47 ust. 3 ww. ustawy.
3. Uzupełnienie dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, zgodnie z wymogami art. 10 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2000 roku Dz.U. nr 76, poz. 694 ze zm.).
4. Bezwzględne przestrzeganie przepisów powołanej ustawy o rachunkowości , w szczególności w zakresie:
 - a) zachowania ciągłości zapisów w księgach rachunkowych – stosownie do art. 5 ust. 1;
 - b) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1;
 - b) obowiązku prowadzenia ewidencji analitycznej rozrachunków dla każdego kontrahenta odrębnie, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2.
5. Sporządzanie sprawozdań zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 6 do rozporządzenia Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 113, poz. 770).

6. Przestrzeganie przepisów § 31 ust 1 rozporządzenia z 5 listopada 1999 roku Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz.U. Nr 93, poz. 1077 z późn. zm), a w szczególności § 31 ust. 1, który stanowi, że skontrum materiałów, do których czytelnicy mają wolny dostęp, przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat.
7. Sporządzanie planu działalności biblioteki, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy z 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity z 2001 roku Dz.U. Nr 13, poz. 123 ze zm.), w świetle którego podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury jest plan działalności instytucji, zatwierdzony przez dyrektora z zachowaniem wysokości dotacji organizatora, o której mowa w art. 28 ust. 3.
8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 23 kwietnia 1999 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnianych w instytucji kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz.U. Nr 45, poz. 446 z późn. zm.).
9. Odpowiednie dokumentowanie wyników inwentaryzacji, zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2002 roku Dz.U. Nr 76, poz. 694 ze zm.)

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Czesław Połczyk

Wójt Gminy Jemielno